

Met succes beren houden

Resultaten van 70 bedrijfsbezoeken

12 november 2013, Carola van der Peet-Schwering

LIVESTOCK RESEARCH
WAGENINGEN UR

Ministerie van Economische Zaken

Overzicht presentatie

- Doel bedrijfsbezoeken
- Waarnemingen
- Conclusies, tips en aanbevelingen

Doel onderzoek

- Waarom op sommige bedrijven veel en op andere weinig ongewenst gedrag (springen/agressief)
- Gedragswaarnemingen op 70 bedrijven (op 5, 9 en 13 weken na opleg)
- Succesfactoren en kritische factoren voor gedrag en berengeur
- Handvatten varkenshouders om met succes beren te kunnen houden

Gedragswaarnemingen: sprongpoging

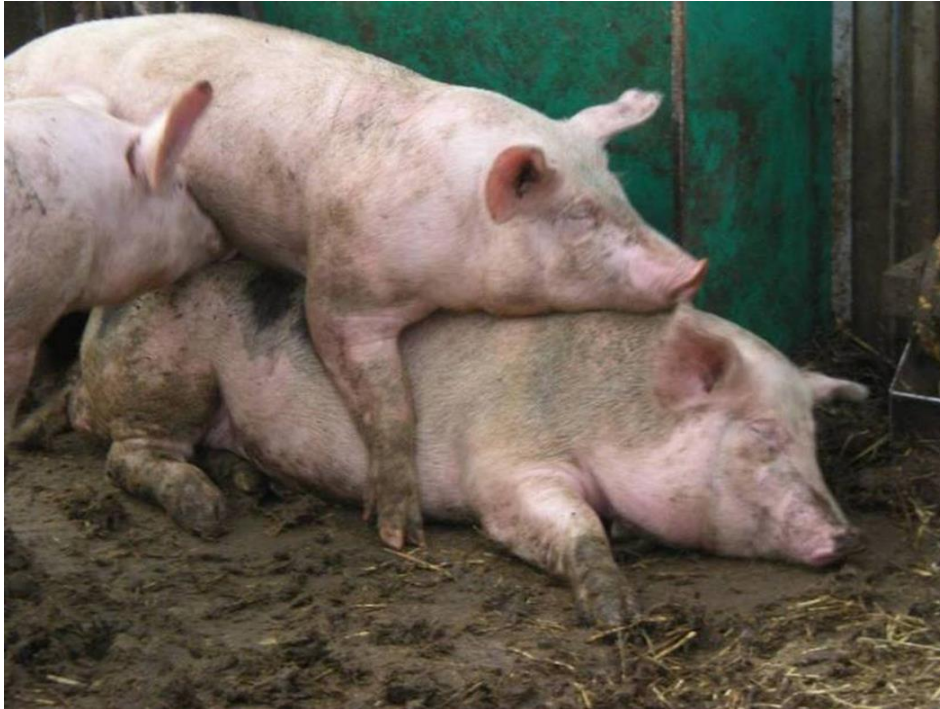

LIVESTOCK RESEARCH
WAGENINGEN UR

Ministerie van Economische Zaken

Sprongpoging, kop tegen ander varken

LIVESTOCK RESEARCH
WAGENINGEN UR

Ministerie van Economische Zaken

Overige waarnemingen: huidbeschadigingen

LIVESTOCK RESEARCH
WAGENINGEN UR

Ministerie van Economische Zaken

Berengeur

- Percentage berengeur aan de slachtlijn (1,6 – 5,9%)

LIVESTOCK RESEARCH
WAGENINGEN UR

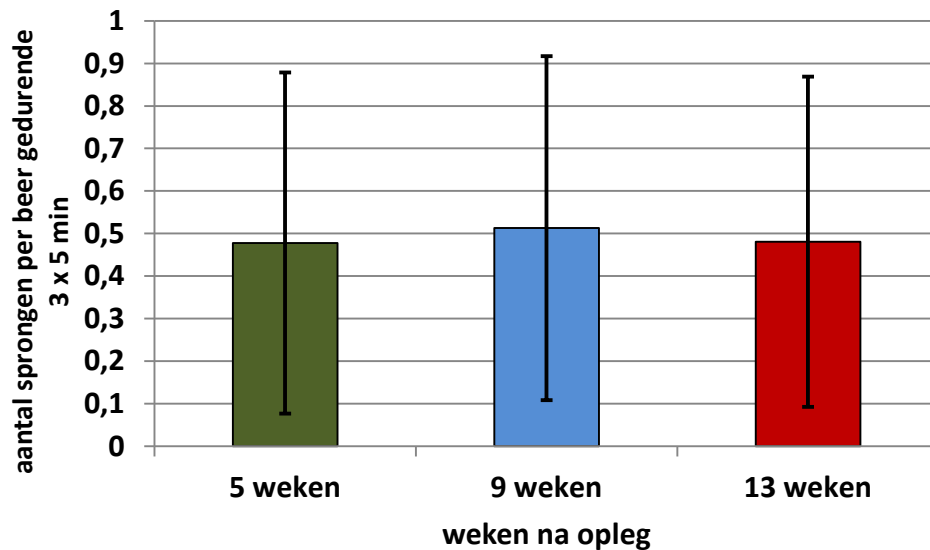
Ministerie van Economische Zaken

Conclusie 1

- Succesvol beren houden kan!
 - Er zijn bedrijven waar ongewenst gedrag niet of nauwelijks voorkomt en waar geen huidbeschadigingen zijn waargenomen

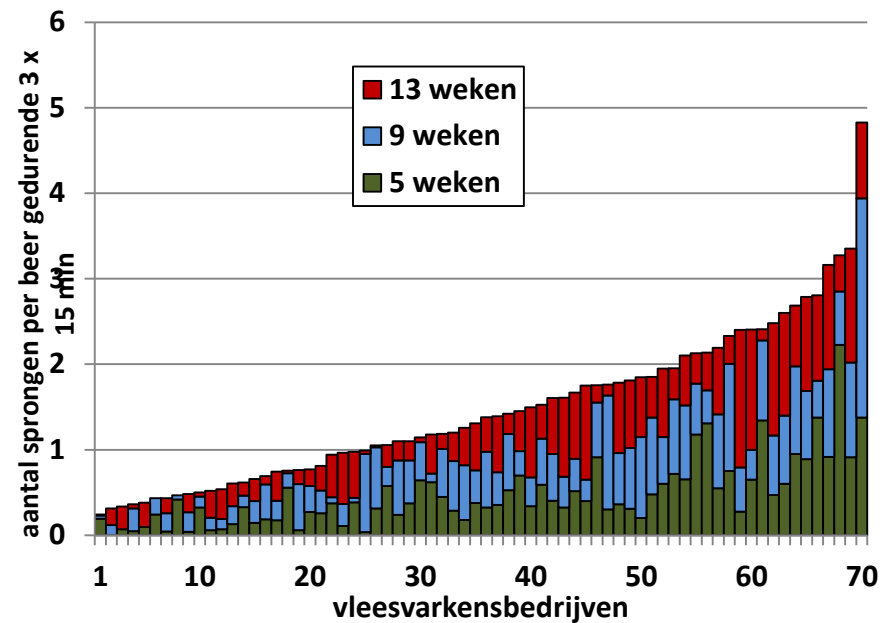

Conclusie 2

Veel variatie tussen bedrijven in:

- Dierkenmerken
- Bedrijfsuitrusting
- Bedrijfsvoering

Veel variatie tussen bedrijven

Variabele	25% slechtste	25% beste
Sprongpoging	> 0,65	< 0,25
Kop tegen ander dier	> 0,97	< 0,17
Huidscore voor (% 2-5)	> 30,4	< 6,2
Huidscore achter (% 2-5)	> 6,7	< 0,8

Conclusie 3 Gedrag

■ Diergericht management:

- Hogere score t.a.v. mensgericht gedrag
- Hoog voerniveau
- Minder dieren per eetplaats
- Luxer voer (voldoende aminozuren)
- Goede hygiëne voer- en watervoorziening
- Goede waterafgifte watervoorziening

>>> *Minder ongewenst gedrag*

LIVESTOCK RESEARCH
WAGENINGEN UR

Ministerie van Economische Zaken

Ongewenst gedrag relatie met

	25% slechtste	25% beste
Mensgerichtheid (% vluchten)	14	3
Goede hygiëne voer- en watervoorziening (vs voldoende) ¹	6	56
Waterafgifte goed (vs voldoende) ¹	47	70

¹ = % bedrijven

LIVESTOCK RESEARCH
WAGENINGEN UR

Ministerie van Economische Zaken

Conclusie 4 Gedrag

- Rust en regelmaat: stressfactoren en negatieve prikkels:
 - Weinig eetplaatsen
 - Laag voerniveau
 - Tekort aan nutriënten in het voer
 - Onvoldoende waterafgifte watervoorziening
 - Minder goede gezondheid
 - Angst voor de mens
 - Geen optimaal stalklimaat
- >>> *Meer ongewenst gedrag*

Ongewenst gedrag relatie met

	25% slechtste	25% beste
Zieke dieren naar ziekenhok (vs niet) ¹	35	67
Vaccineren tijdens opfok (vs niet) ¹	41	94

¹ = % bedrijven

LIVESTOCK RESEARCH
WAGENINGEN UR

Ministerie van Economische Zaken

Conclusie 5 Gedrag

■ Huisvesting:

- Deels open hokafscheiding
- Schone vloeren en dieren
- Voldoende spleetbreedte

>>> *Minder ongewenst gedrag*

Ongewenst gedrag relatie met

	25% slechtste	25% beste
Deels open hokafscheiding (vs dicht) ¹	47	94
% beren niet of nauwelijks bevuild	56	95
Spleetbreedte $\leq$ 18mm (vs breder) ¹	100	50

¹ = % bedrijven

LIVESTOCK RESEARCH
WAGENINGEN UR

Ministerie van Economische Zaken

Conclusie 6 Gedrag

■ Voeding:

- Voeren via een lange trog
- Minder dieren per eetplaats
- Hoog voerniveau
- Luxer voer
- Goede hygiëne voer- en watervoorziening

>>> *Minder ongewenst gedrag*

Ongewenst gedrag relatie met

	25% slechtste	25% beste
Dvb/brijbak (vs lange trog) ¹	94	50
Aantal dieren per eetplaats	7,5	4,1
Ad lib voeren (vs niet) ¹	25	44
Dv lysine (g/EW) eindvoer	6,56	7,04

Dv lysine (g per EW):

Startvoer: 8,6 (7,9 – 9,3)

Tussenvoer: 7,7 (6,8 – 8,7)

Eindvoer: 6,9 (5,9 – 8,9)

¹ = % bedrijven

Conclusie 7 Gedrag

- Relatie met eindbeer: Op bedrijven met weinig ongewenst gedrag wordt vaker een LW eindbeer gebruikt en minder vaak een Pietrain eindbeer
- Geen relatie met:
 - vloeroppervlak (0,65 – 1,11 m²)
 - groepsgrootte (7 – 380 dieren)
- Onduidelijke relatie met:
 - oplegstrategie
 - lichtniveau: geen relatie met ongewenst gedrag; wel relatie met huidbeschadigingen

Conclusie 8 Berengeur

- Gerelateerd met minder berengeur:
 - Kleine groepen vleesvarkens
 - Schone vloeren en dieren
 - Voldoende brede spleten
 - Goede kwaliteit van de dichte vloer

Berengeur relatie met

	25% slechtste	25% beste
Aantal dieren per hok ¹ :		
≤ 12	44	67
13-30	19	28
≥ 31	38	6
% beren niet of nauwelijks bevuild	47	81
Spleetbreedte ≤ 18 mm(vs breder) ¹	88	50
Kwaliteit dichte vloer goed (vs ruw) ¹	62	89

¹ = % bedrijven

Samenvattend

- Succesvol beren houden kan
- Kans op ongewenst gedrag klein als alle omstandigheden voor de beren optimaal zijn
- Bij omstandigheden die stress veroorzaken of een negatieve prikkel geven met name t.a.v. voeding en drinkwater, huisvesting en klimaat, gezondheid en/of management neemt kans op het optreden van ongewenst gedrag toe

Bedankt voor uw aandacht

Financiers: Productschap Vee en Vlees, Ministerie EZ

Projectteam:

Herman Vermeer (LR)

Gisabeth Binnendijk (LR)

Patrick Classens (VIC Sterksel)

Rik Verheijen (VIC Sterksel)

Pieter Vereijken (Biometris)

Carola van der Peet-Schwering (LR)

Ministerie van Economische Zaken

LIVESTOCK RESEARCH
WAGENINGEN **UR**